

ואית למה תשג הרמז"ס נג' המלות מ"ע דננין ניהמ"ק הלא גם זה אינו טוהב נגלות וגם לא יהי' ננין הנ' נטכס"ם שהי' ננין נית' א' (ונפרט הנ') ע"י נג"ח דה' יבוא נ"ג נני ונשכולל מן השמים כח"ע רש"י ועוספות והריטנ"א נסוכה (דף מ"א ע"א) דחירו זהו שם דלכך יוכל להננות היינו לגוף נני ומשכולל מן השמים גם ניו"ט דאסור לנטות נג"ח עיי"ש וא"כ אינו ננין בשמי מה שיהי' הננין ניהמ"ק לעמוד ולמה השגו הרמז"ס למ"ע נג' המלות דזה לא שידך רק לעלות מעשיות של נג"ח כמו שהיו ננין הנ' נתיס הראשונים, י"ל והרמז"ס לא ס"ל כדעת רש"י ודעמי' הג"ל רק כח"ע שם הערוך לנר נסוכה, והגם שהשגנו ע"ד הערוך לנר נתי' עולת חמיד (פ"ז נד"ה זה סדר חמיד לעבודת וכו') עיי"ש ש"ח הרמז"ס נראה דס"ל כן נג"כ כח"ע נגשנות (נפ"א נה"ל ד') על מלך המשיח אם עשה והגליה ונגה מתקדש נמקומו וקנין נחיו ישראל הרי שהמלך המשיח יבנה ולא יסור מן השמים נניו ונבחר ככ"ל וגם פשוט כוונתו כנראה שטח דנריו שם לא שיינהו מלך המשיח עצמו נדרך גם כי לא"ש א' נגשנות א"ל נגשנות היכל נגזר רק ע"י הנוסיד נג"י (וכמו שהי' נבית א' ננימי שלמה המלך) וע"כ שפיר כ' הרמז"ס מ"ע דננין ניהמ"ק כס'

וב"ש נגזני מר שם (אות ז') לתרן קו' המנילת אסתר על הרמז"ן דס"ל דלמחל שינת א"י נוהג גם לאחר החורגן א"כ למה העולה מנגל לא"י עובר נגשה מדכתיב נגלה ויבוא ושהיה יהיו וגו' הלא אין נביא רשאי לתדש דבר מעתה, ומי' (נגזני מר) עפתי"כ נחשו' הרשג"ש והתולה הי' שינה והעלי' הוא רק הכנה אל המלוה והנגשע שלא יעלה לא"י נגל חשיב נעטל למחנה וע"כ כשכנני' אחר שלא יעלה נגלל אין זה נגד מלות התורה כי אין העלי' מנהה כלל ומל האיסור שלא לעלות עכ"ד ונבאחת אין זה דמיון כלל לענין כשנע לנטל את המלוה דפקיקין גם נגזר שיהי' מן התורה כגון לדין דפקיקין כר"י דח"ש אסור מן התורה ואף על פי חל עליו שזנעה כגודע מדני' החוספות בשנעות (דף כ"ג ע"ג) כיון דאין לוקין עליו לא מקרי מושנע ועומד לענין השנועה עיי' שם ואם כן שפיר כתב הרשג"ש לענין עליה לארץ ישראל כיון דאינו עיקר המלוה רק השינה (לענת חלו דס"ל דמחל ישיב' גם נזה"ל) א"כ לא היה לענין שזנעה כשנע לנטל את המלוה משא"ל לענין שאין הנביא רשאי לתדש דבר מעתה פשוט דגם נח"ש אסבור מן התורה אם יבא הנביא להמיר (נקניעות) אינו רשאי לא ישמעו לו, ורש"י ברורה מד' הש"ס מגילה (דף ז' ע"ג) מנפ"ד נופים אמרוס ופרי' הש"ס ומתנדה והכתוב אלה המלות שאין נביא רשאי לתדש דבר מעתה וכו' והלא אוחיות מנפ"ד שם מדשו אין זו שום פסק הלכה ומכ"ש שאינו איסור לאו שיש בו מלקות ואעפ"כ אמרינן דזה דאין הנביא רשאי לתדש דבר מעתה וע"כ הוצרך הש"ס שם לתרן מהיו הוי ולא ידעו איזה נבאמע מינה ואיזה נסופה וגם ע"ז אמרו שם סוף סוף אלה המלות שאין נביא רשאי לתדש דבר עיי"ש זה היה נסוף מינה תמותות אות או לתחת נודלי אינו איסור עונשים ואעפ"כ אמרינן שאין הנביא רשאי לתדש זה אלא ודלי כדלחרן, א"כ גם דזה שלא לעלות לא"י אם נלמד דמי מלוה מה"ת שינחה גם עתה אין הנביא רשאי לשנות ולומר להיפך היינו שלא לעלות ליבש נה, והדק"ל קו' המנילת אסתר א"ו שאין מלוה נבינית ארץ ישראל אחרי החורגן על כן הי' רשאי הנביא לתדש אחר נגלה ויבוא וכו' כס' ח"ג

שוב עיינתי נפשים נשו"ת הרשג"ש שם (ס' א') ולא כ' שם דעלי' לארץ ישראל הירק טפל להמלוה ואדרבה נראה להיפך מלשונן שך ח"ל וכן הדבר נעלי' ונישבו כי המלוה נעמה הוא השינה (נא"ל) שיהי' חדירה וסינה הקודמת הוא העלי' שיהי' אחר חוץ לארץ ישראל אם לא תקדס לו העלי' לא יכנס לארץ חוץ הרי דס"ל דעלי' הוא סינה קומת' והיינו מוכרחת כי נהיותו נחוץ לארץ אם לא תקדס לו העלי' לא יכנס לארץ והרי זה העלי' מוכרחת נחתי-אפשרי ונחתי וע"כ אינה טפילה רק עקריית להמלוה, רק אח"כ כתב גם שנתנות הרשג"ש שהשנעע שלא יעלה לארץ ישראל ריה שנתנות ואינו נשבע לנטל את המלוה, הלא למח הדבר דומה שנשבע שלא ללוו המלוה או לא יאפה אחת או למי שנשבע שלא יעשה סוכה ששנעונו שזנעה לכ' שאין עשיית המלוה ועשיית הסוכה אלא הכשר מלוה וסינה תקדמת מלוה עכ"ל הרשג"ש ז"ל ודבריו נע"ג דאין זו דומה (כפי השנחית) למי שנשבע שלא ללוו ולא יאפה את המלוה או שלא יעשה סוכה דהא יוכל לקיים מלות אכילת מנה נליל א' או ישינת סוכה גם אם יעשה אחר סוכה או כשיגוש אחר או יאפה את המלות (דהא לא יוכל לאסור בשנעומו לתארים שלא ללוו או לתפוח) ומחלל כשיאשו הארסיס יוכל הוא ללכול המלוה ולקיים המלוה שזנעה וגם כשיאשו הארסיס הסוכה יוכל הוא ליבש דה נרשטת

הוא גם זה אינו טוהב נגלות וגם לא יהי' ננין הנ' נטכס"ם שהי' ננין נית' א' (ונפרט הנ') ע"י נג"ח דה' יבוא נ"ג נני ונשכולל מן השמים כח"ע רש"י ועוספות והריטנ"א נסוכה (דף מ"א ע"א) דחירו זהו שם דלכך יוכל להננות היינו לגוף נני ומשכולל מן השמים גם ניו"ט דאסור לנטות נג"ח עיי"ש וא"כ אינו ננין בשמי מה שיהי' הננין ניהמ"ק לעמוד ולמה השגו הרמז"ס למ"ע נג' המלות דזה לא שידך רק לעלות מעשיות של נג"ח כמו שהיו ננין הנ' נתיס הראשונים, י"ל והרמז"ס לא ס"ל כדעת רש"י ודעמי' הג"ל רק כח"ע שם הערוך לנר נסוכה, והגם שהשגנו ע"ד הערוך לנר נתי' עולת חמיד (פ"ז נד"ה זה סדר חמיד לעבודת וכו') עיי"ש ש"ח הרמז"ס נראה דס"ל כן נג"כ כח"ע נגשנות (נפ"א נה"ל ד') על מלך המשיח אם עשה והגליה ונגה מתקדש נמקומו וקנין נחיו ישראל הרי שהמלך המשיח יבנה ולא יסור מן השמים נניו ונבחר ככ"ל וגם פשוט כוונתו כנראה שטח דנריו שם לא שיינהו מלך המשיח עצמו נדרך גם כי לא"ש א' נגשנות א"ל נגשנות היכל נגזר רק ע"י הנוסיד נג"י (וכמו שהי' נבית א' ננימי שלמה המלך) וע"כ שפיר כ' הרמז"ס מ"ע דננין ניהמ"ק כס'

ומערתה אין לרדך לומר דומה של הרג מרן נעל אנני טור מ"ע שם (נבחו ז') דמ"ע דהתרוס דתרייתם שמה הרמז"ס נג' המלות אף שאינו טוהב נגשנות וכו' והוא זהו להרסיס ונבשר את הו' עמים כדי אשנחו נשג נחרן וא"כ מוכר' שנמות ישיב' הארץ הוא מה"ת וע"ז קחי מ"ע דהתרוס וגו' ודבריו מתחילין נמכהכ"ן ועד היכן נהתק דתרייתם דבר שהרמז"ס כ' נעמלו לא רק ה'טעם דהתרוס דתרייתם שמה למ"ע דלף שכבר אנד זכרס חשיב נוהג ולדורות תמוס שללו היו נעולם היינו תמוס להתרייתם עכ"ד רנינו הרמז"ס ז"ל והרי נפירוש ללא כטעמי' דהרב אנני טור, ומה ש' שם להקשות על המנילת אסתר מה שלא תשג הרמז"ס עשיית ארון וכפורת מלוה נפ"ע שפיר לעשות ארון עם ולעמיד לנח יעלה ויעולם לא יטרך לעשות ארון ע"ל המנילת אסתר וע"ז הקשה נגזני טור דכמו שך הרמז"ס נמ"ע דהתרוס דתרייתם ככ"ל שאילו היו כ"ש שמתעט זה ומה עשיית ארון וכפורת תמוס שללו נלמד היינו נחיוין לעשות ארון עכ"ד ונב"ח ולא נזי' ז"ל נבאמח א"ס הנחתות ית"ש אסתר הארון וכפורת לעת"ל מנחתו ה"ז נרור כשמש אשר כן יהי' ואין מניחות אחר כלל וא"כ למה לרדך למ"ע לעשיית ארון וכפורת מתדש משא"ל מ"ע דהתרוס דתרייתם אם כי הו' עמתי' נמערנו אנל אולי נבאח אופין ריש מניחות אחר יודע לנו שהם מו' עמתי' ע"כ שפיר תשנ מ"ע דהתרוס דתרייתם שזוהג גם כזה"ל אם יארע שידעו לנו כס'

ויש נלמד עור ולומר טעמי' דהרמז"ס דזה דהוא לשיטתו מ"ע נה"ל מלכיס (פ"י הל' ח') אהרו הכתיס שני הקורה שהם זרעו על גמרס וכו' והוא"ל ומתערבו נני ישעאל ננני הקורה יתחייבו הכל נמילה בשמיני עכ"ל ועיי' נבאמ"ל (ס' מ"ט) שהקשה על הרמז"ס מהא דלחמ"ל נדח סמחריב ונגלל כל האמות וכו' ועיי' נדבריו נחות שלום (ס' רפ"ג ס"ה ק"נ) ע"ד עור עלה נדעתי וכו' ומסס והלאה) מ"ע דה' נחורן והנה אם יארע כוחל נבאח משפחה שיאמרי כתבנ יתוסן או שיהיו מוחקין שהם מו' אמות הנם דלנכרי לית לי' תייס ויתוס מ"מ נרניס לנרנ הוא דכן הוא הנם שמתערבו נני רוב האמות מ"מ כיון דנכרי לא אילוני נתר דריו כמ"ל נדילי הארומיס מ"מ (וכמו שבאירתי שם נחות שלום נכעין זכ) וא"כ יל' למה נספתות דמ"ע מן התורה דהתרוס דתרייתם שיש עלינו וספק עשה מן התורה גם לר' הרמז"ס מלחוריתת לחמורל כגודע מדברי החו"ד והאחרונים ונדבריו נבמה דוכתי ואחמ"ל לא שידך לומר שיהי' מלות עשה נבניל זהו להרוג את כל האמות נבניל שמתערב נחם מו' עמתי' והו' ספיקו לחמורתי, זה אינו כיון

ובאשר שיה וישלם אם נחש' אנו סר עוד טה (את ס"ג-א') גדלה קינור דברי' הכל עיקר מלת ישי' ארץ ישראל הוא נתינת לו פרנסה מריות ארץ ישראל וכל זה כשלה לו מעות מחוץ לארץ נתינתה מלכשי חוץ לארץ לעני' ארץ זו עיקר מלת ישינת ארץ ישראל נתינתה ומכל מקום הוא מקיים מלת ישינת ארץ ישראל (עכ"ל ומיד אח"כ) ארץ נ' כ' ה"ל) וכאשר לעני' ה' נ"ל כי אין מלת ישינת ארץ ישראל רק נתינת זדיק שאם ה' כל ישראל כמותו ה' נגאלים וכו' עכ"ל והני מילי סתריא נינהו, ראית אידך שיד

לומר דמנות ישינת ארץ ישראל רק נתינת לו פרנסה מריות ארץ ישראל והלא אידך שיד לומר שינה ית"ש מפרשה אשר לא (נהאדם) נדויד' תלו אס יהי' לו פרנסה מן ארץ ישראל אם ואס יגיע ה' כדו תחיימו ופרנסתו ואשר עיניו רוחו' כי הרבה מה' אללכניעו' אס ריכין סעד מהמעמידים אותם חרות או גברים מנדבים (כמו ראשיתו ודומה לו) מחוץ לארץ ולתורה זה לא יספיק להם מעמדם בארץ ישראל גם אם יענדו עונות האדמ' כמו אכרי הארץ (רק זאת הוא הריות שלהם היינו של ירם ונע"ד אר נבר ר"ל כי יצאו מהאמונה ונת רונם ככולם נעוה"ר וה' ירחם נ"ב) ואידך נאמר זהו מלת התורה שיקיים מצוה וישינת ארץ ישראל רק נאופו ענינו לו ריות מהאדמה דשם ומה יעשה ההולאה יתרה על השנה והיאמר מילי דתמותה כללי וכי הקני' נא נטרונא ח"ו עם נתינתו ועד כ' נסמוד לו כס' כי זהו שידך רק נתינת זדיק שאם כל ישראל ה' כמותו ה' נגאלים, וממ"נ נמי מירי טה אס נתינת עם הארץ אכר וכפרי הלא אידך שידך לומר אס יהי' ישראל (עמי הארץ) כמותו ה' נגאלים הלא תורה מה תהא עלי' והלא אח"ל נב"ל על הכ' כי יתנס נגויים עמה אהקנס שאין הגאולה רק נכות ליתור התורה ואידך יאמרו להיפך מדמ"ל ואס מירי נמי שה' נחון לארץ נן תורה ועוסק עה ונא לארץ ישראל (להיות כא' האתנים שחללו מעליהם על מלכות שמים) ופורש מן ליתור התורה להיות אכר הארץ וענדו אדמה והלא אח"ל (נפ' הלקה) כלו כל הקני' ואין הדבר תלוי אלא נתינתה ופקח כן המצו' (בה' תשונה פ"ו ה' ה' ה') שאין ישראל נגאלין אלא ע"י תשונה וכיון שזו עושי' תשונה נחון נתינתו מיד נגאלין, ואינו תשונה הוא שפרש מליתור התורה להיות תורש נשעת חרישה חורע נשעת זריעה ולהדק נשנות האדמה השמיות ועל זה יאמר שאם ה' (ת"ו) כל ישראל כמותו (של האיס הוא) היו נגאלים, וגם יהי' לו פרנסה ע"כ מעונות האדמה הוא כל"ל והיס כאז תמתי' יתור מה וכהא' אח"ל ל שאמרו לטון (גני לוינ) כמו שגור את הנתינת ושגור יינה, וכמו שיוכל להיות פסוק ריש' (שיפסוק ראשו מעסוק תתורה) ולא ימות (נתינלי שאלו עוה" ותעתעויו רשעים נתינים הקורים תמים כשאח"ל) ואין מהגורך כל כך הארדיך נהענת דבריו מה שכנה השיגו עליו (נסימן הנכר) אס נתינת נר ואידך שידך לומר שיאמר על נפשו זדיק אין ורואי לעלות לאה"ק ולענדו אדמתה שזהו א' מתנאיו המעכבים נתינת ארץ ישראל ככל"ל כי אס לא ידע נפשו שהוא הוטל שזו אינו זדיק כמגורו נכל ספרי הראשונים ז"ל וכו' ועל ידי זה נתינתו לקוליס ונגלויל על ידי שהרבה טועים ערינו נסחיות עם לוינת (ובנחת הם כלאים מגור זה נזה) נתינת כ' כי גם מי שהוא נטפל לזדיק ג"כ תמש נזה לזדיק לעלות ולענדו נקאלאמען שאם כל העולם היו כמותו היו נגאלים (כפי הראיה פשוטו גם אס יעשה כל הענינות שנתורה אס הוא רק נטפל ומתור לזדיק הרי זה זדיק יסוד עולם כ"ל) האם נוכל להאס מתור והלאה ולומר שיצאו דברים כאלו מפי גאון וגדול ומפורסם נדקתו ז"ל.

ומקיים המנוה, משא"כ כשנבע שלא לעלות לארץ ישראל הרי אי אפשר לו לקיים מצוה ישינת ארץ ישראל (לפי דעת אלו דס"ל שטעה גם בזמן הזה) ולא"ל נתינו יעלה לשם (ועייתו עמה נחון לארץ) עכ"פ לדברינו אין זה סותר דגם אס נאמר דבריו הראשונים ודלה השנועה כשנבע שלא לעלות לארץ ישראל היינו תמוס ודלה גם על ת"ש דלסוד מן התורה ככל"ל משא"כ לענין שאין הנתינת ראשי למש דבר אלא ודאי נדבריו כנ"ל.

וב"ש (אס נתינת מ"ר אות י"ח) ח"ל מפרשה אס ידור אדם נחון ישראל ואין לו עם שום מצנ פרנסה רק הנשלה לו מחוץ לארץ ועדויו השפעת חזונותיו על ידי הד שמתוך לארץ, מה זו ישינת ארץ ישראל וכו' עכ"ל וננהלתי משתומם וישתומם כל עובר כי מי לא ידע מהגזירות והמרות שעשו רבותינו הקדושים הראשונים כמלאכים התמה הנ"ו והאלשיך ז"ל כי מה שמדנין נחון לארץ לרמזה"נ אפי' להלקח נרות ישלחו הכל לאה"ק כדי שיחמקו עיני הכוללים היושבים על התורה והעבודה נתינת פרנסה ממעות קופות רמזה"נ מחוץ לארץ כדודע זה נצרכה ונדפס גם' מניני ארץ ישראל נתינתו רבותינו האחרונים שנגולה ז"ל הנה"ק מתאדריטשגו ז"ל והגאונים נחון לארץ לרמזה"נ ונריסק דליטא ז"ל ועוד הרבה נא' ארץ וכן הרבה מרבותינו מתלמידי הנעשה"ש הק' ז"ע תחומי' ועוד תשו' גדולי האחרונים אחרי דניהם למלכות לחק ולסעדה והמפורסם א"ז ראי' ומי מת"ח נכל המדינות נפרט מגדולי הדור שלא ידע מה (וראיתי נעניו שהקים אדומו"ר הקדוש משינאולו ז"ע ען מתנת קול קורא על דברי התחוקות הכולל רמזעה"נ ז"ע וכ' שם נשם הנה"ק מאפסח ומעיונה ז"ע נעל אהבנ ישראל' כי יוכלו לידע כמה חלק כח הנש"ח היינו חלק הקדושה שנפשו שיש לו זהו על כמה שירגיש נפשו ויעשה נדקתו רמזעה"ל"ו לעני' אה"ק עכ"ל) וא"כ אידך נוכל להאמן שיצאו ח"ו דברים זרים כאלו עדם מפי או קנה קלמסו של הנה"ק המתברר אנו נר ז"ל, אלא ודאי כנראה (בהשערה) שהוא נתינת סר כי תשו' זה נמלאה יריות מפורדות נין הכתנים וכו' כו' ונקננו ונטרפו לתשו' אחת עכ"ל, וסופו מוכיח על תחלתו כי גם תתחלה (הכתב תנ"ד מקודם) שלטו גם ידי אחרים, נשינו הלאון והדברים, (נעת הדפסתו) נירוף וליקוט נפורים, ושהמתברר נעמלו לא היצרון שיהיו יתדיו תחומים, ואולי נאמר עוד יתיר מפורד נין הכתנים שהוא נעמלו דעה הרעיון נשון כחמים, וה' הטון יכפר

ועוד הניח אס (נאות הס') נשם האלשיך עה"כ נתון לי לחס לאכול וגו' שלא יהי' פרנסתו נתינתו הר וכו' ועוד אס הקדמות ודורשים כולם רק להחליט (ת"ו) כה ידי עושים ומעשים מרמזה"נ שגולתים מחו"ל לאה"ק, ומ"ש הקדמה נשם האלשיך ז"ע אחרתי הגם וכו' הלא האלשיך הק' נעמלו נתינת מרן הנ"ו הנה"ק ז"ע ועדעתי' גורו ותקנו מרמזה"נ לנא' מחוץ לארץ רק לאה"ק ככל"ל וד' ישתמש מדבריו ז"ל היפך דעמו ומחומי ותקנתו כס' ותמהני אס יאלי כל הדברים מפי גאון וגדול הזדיק נעל אנו נר ז"ל

וביותר שנעשה מה נתינתו לתת יד לפושעים ת"ו כעין לתקות דעת המיינס, המה הניווי', (אשר גם הנה"ז נעל אנו סר ועמו כל גאוי ודקרי דורו ז"ל נלחמו עם הניונים הכופרים האלו) אשר מתרבינו מרמזה"נ וכל מנתחם רק לעונות הגדה נתינת הקנות ולהעמיד קאללניען וכפר דברים וע"כ תפוג תורה ואמונה נין בארץ ונין נח"ל נכפרת אמונת האנ"לנ"ל א"ל שהוא מה"ג עקרים נתינתה לו נכח יוס שינא' (והאנודיסטען הלא דומים להם זהו ועוד גורעים מהס להיוון לנעוים נשאלח"ל אשר מתרבינו מרמזה"נ מחוץ לארץ הגנועים שמתאים עמם כפרושים) וכמ"ש נצרכה נתי' עולת תמיד (על חס' תמיד) עיי"ש

ואזכיר עוד על מ"ש אס וכפל דבריו נתינתו אס דלס יס על אחת שדה נתינת' גם שישנ נח"ל אס יס לו פרנסה מהאדמה נתינתו נתינת' א"כ נתינת נכלל מלת ישינת ארץ, והנה מפורש להיפך נתינת מהראשונים רש"ש אס (אשר הוא ככל"ל נדעות המחוקקים נישנ א"י גם נגלתינו) ח"ל תוך התשונה (סימן א') שכל זמן שימצא מזון ומדור

תמלא הישיבה ואפשר יהיה לאדם אם נגות ופרדסים ונתים והם סינת הישג והוא אינו דר אם ע"כ הישג אינו הישיבה וכו' עכ"ל הרשב"ש ז"ל עיי"ש הרי דס"ל דישבת ח"י אינו מקיים הישג נחמ"ל גם כשיש לו נחמ"ל נגות ופרדסים כמ'

הדגה נגוד זנה לדברי זקן הראשונים ז"ל אשר מפייה אנו חיים רבינו מהר"ם מרוטנעו בשנש"ץ הקטן (ס' תקנ"ט) בענין מזוה ללכת לארץ ישראל זה לשונו ובלגד יהיה פרוש מחלו ולהלכה וזהו מכל מיני עון ויקיים כל מצות הנהיגה זה שלם יחטף זה עינש יותר על העבירות שיחטף עם זמנה לארץ כי ה"ל דורש אותה תמיד עיני ה"א זה והשגחתו זה תמיד ואינו דומה המורד במלכות נפלטין למורד לארץ ולפניו היינו ארץ אוכלת ישיבתי וכו' ואתם שאלומים זה זה ורויטם זה להנהו קלות ראש ופעמים להתקוטט עם קורא אינו עליהם ותנולו ותמטלו את ארצי ומי ניקש זאת מידכם רמוס חזרו וכו' עכ"ל התשב"ץ, ומי הוא אשר יראה דברים קדושים כאלו באש ה' יאזו מפי גאון גדול (ראש הראשונים מהר"ם מרוטנעו ז"ל) קדושה וטהרה ולא יחדר להו לילך בדרך הלאיטטען או דומיהן הפגודיםטען וישיביטטען וכל אום ומכילא לדית להו הגד השיה שנהן שאין נהן רוח חיים של תורה"ק והאלמונה הקדושה האלמיתיות נבנל"א ז"ב נ"ב וגם נודע מ"ש גדול האחרונים הגאון מו"ה יונתן ז"ל נ"ב אהנת יונתן, (בהפטורת ואתחנן) זה לשונו הנקבת ישראל אותה נאלה ונשנותה עם תעירו ואת תעוררו את האהבה וגו' באם שהכל נעודו יחדיו לילך לירושל'י וכל האמות מסכמיים אפי"ה נזושה שחללה שתלך שמה שהקן סתום ואולי אין עתה הזמן האמיתי רק עת רצון לפי שעה וקיים או ממתי יחטפו ומוכרחים לנלות פעם שנים ואחרון ההיום מן הראשון ולכן ניקשה שלא ילכו עד שמתפנן ר"ל עד שיגיע הזמן וימלא כל הארץ דיעה וכו' עכ"ל הגאון הנ'

ובערתה אזה"ו היראים הי"ו שימו לנצמם לכל הדברים האלו כי לא דבר הוא, כי הוא למען חיינו ואמונתינו, ודת תורתנו, אנו ונבניו בני נבניו תרחיקו בכל מיני אופי את כל הכחות האלו מהכ"ל הרחק כמטחיו הקשה, לנל תפלו בדת, כי המה נאמת מחריני ארץ, ותעכני הגולה נעוה"ר, והוארו בתיקנות רבותינו ואבותינו אל דמחיר עינאל והלרנות נתינת מעות תפנעה"ג ז"ע ונצוה נוכח לישועה ולגולה, תוך אמוני עם סגולה, על ידי ביאת בן דוד משיח נקרוה נצ"ח

הדגה אחרי כתנו זאת זמן רב עדיין לא יצא מלני הלא תקשי קושיה אזה"ו כי הלא ש"ם מפורש בנטיין (דף ט' ע"ג) להקויה שנה נח"א (אשרא נסוריה) כותבין עליו אינו אפי' בשנת ע"י ככרי תמוס ישגו ח"י לא גזרו שנות וכן הוא נצ"ק (דף פ' עמוד ז') וכן פסק הרמב"ם שהלכות שנת (פ"ו הלכה י"א) וא"כ דברי רבינו הרמב"ם סתרי אהדי דהכא פסק דכותבין אנו ע"י ככרי תמוס ישגו ארץ ישראל וע"כ דהוי מזוה ונתקום מזוה לא גזרו תמוס שנות והתם לא תשיג כלל ישגו ארץ ישראל בין מצות נזמנינו ואחרי החורבן (וכבר נתעורר ע"ז הגאון הפלג' מ' יוסף ראווען נ"י מדיאנעווג נח' נתיבזורוי והניח שיתמל על הרמב"ם ז"ל דהוי מילי סתרי' מינה כמ')

הדגה גם בנטיין אחריון דאפי' נסוריה כותבין אנו על ידי ככרי אפי' בשנת ועיין נש"ע הל' שנת (ס' ז"ו ע"ה) י"א) הנניח רבינו הרמ"ח"ל נסם האו"ו דכותבין השטר רק נכתב שלשם בשנת והיינו כנראה כשיש"ת וכתב נלחות אינו מדא"ל לאחה ידעות כנודע מהתשב"ץ ואכתמ"ל, וגם נעשה על ידי ככרי שהוא גם כן רק שנות היו כמו חרי דרננן ואכתמ"ל, ולענין סוריה עיי"ש נמח"א (ס"ק כ') ומכל מקום קשיא לכאורה על דברי הרמב"ם כמ'

אמנם נלענ"ד ליישג נעה"י נטווע טעם לתומר הנוטל דיש לחלק גם בדימיהם סמוך אחר החורבן ולחורו (במגילה

דף י' ע"א) שמעתי שמקריבין אשפי"א שאין נית והיינו כמו שזכר הפלפול בשאלות ותשובות הרע"א ונח"ם ז"ל לענין ק"פ שזמן הזה אם ישנו רשות להקריב נדר הכית מקום הקודש ובפיר העלה והאריך עד זה וסידר נס' ענוהה תמה (עיין גם ונפרט בשער טומאה נצנור) שאמתו כולט טמאי מתים וגם נשומלות מת בכל הנצור נריבין ריבוי וכו' אפיין שאין לין וכלי הקודש נעוה"ר בזמן הזה נזמנינו על כן אי אפשר להקריב עם (טרם ניענננ"ג) והנה נזמניהם זמן התנאים ואמוראים ה' להם אפר פרה וכדאיתא בתוספתא פרה (פ"ג) מעשים אלו עשו כשעלו מן הגולה וכו' אפיין ירדה עתהם לנצל עיין גם ועיין בשאלות ותשובות שאלית יענ"ץ (ח"א ס' פ"ט) דהתנאים ואמוראים ה' להם אפר פרה כדאיתרין (תנאנ"ה כ"ה עמוד ח') חזריא מדוכ נבגילא עיין גם ונאמת זהו חזוהר עוד נמשה למלך (פ"ג מהל' אלג) הובית והאף חזריא מדוכ נבגילא היינו נש"ם נדה"ק (דף ו') וגם מוכח דהאמוראים ה' להם אפר פרה עיין גם, וכנודע בכהא"ר"ל (כי על כן הוהיר האר"ל שלל להשמש בשמות הקבלה מעשיות כיון שאין לנו אפר פרה נזמנינו להטטר ואני הראשונים נזמן התלמוד שה' להם עוד אפר פרה נזמיעות לתשומת אלף יחדיו סגולה וכו' וכנודע) וכיון שהיו יכולין להטטר על ידי אפר פרה שפיר אמו"ל כנ"ל שמקריבין אז (כשעשו רשות על זמן הזה) אשפי"א שאין נית ואפי"א יש למור שפיר עשו חז"ל תקנה כנ"ל לדירת אחינו בני ישראל נחצן ישראל ונסוריה הקרונה לכחונ ע"י שנות נכרי אנו כדי לקיים שיראליס וסנינעויה כדי שיוכלו להקריב קרבנות ולהטטר מקודם משא"כ אם לא ידורו עם מזני ישראל מי יקריב הקרבנות גם כשיטנו להם רשות על זמן ומעט כי בני נבניי גם אם ינאלו ממדינת היס או ממדינותיו ארץ מרחק (אשר ה' אז כמעט נלתי מליאת האפשרות מפי סבת הדרכים השמותים והספיעות על היס נלתי המכונות רק על ידי אשר ישאום הרוח בני נבני יהי' חלפא שעתא של הרשיון ולא מסחתיי מילתא כי על כן ה' נריבין לבני ישראל לדור עם והחירו שנות מפני תקנת מכו"ל ונאמת אינו מצות עשה מדא"ל בינת ארץ ישראל אחר חורבן ניהת"ק ונבלות הנצור (עד ניהננ"ג) רק תקנת סמיים האמרו והם אמרו שלל לגזור נכה"ג לנורך מזוה ותקנתם כנ"ל ואף שאינו מדא"ל (וכמו כן מזינו שהחירו שנות להלדיה נכרי נר לנורך עוב שנת נלתיאלו גם נאופון כשכנר קיים נלתיאל רשות נסעודתו וכיוצא אפי' מדא"ל עוד לכ"ע) ועל כן שפי' ניהא הרמב"ם כמ' לל חסנו נס' המלות נמנין המלות דלח' כמ' (ולחשנו נמנות דרננן גם כן לא יתכן כי זולת הו' מצות דרננן ישם עוד תקנות ואיסורים מכו"ל שפסקום הרמב"ם וכל הפוסקים ראשונים הלכה למעשה ועכ"ז אין ליתן מספר להם להשגם נמנין מדויה) משא"ל נספר הנה"ל שנת (כנ"ל) שפיר הניח הרמב"ם כדרכו נהודש להניח של כל הלכות אשננר וההויה ולעתידי כולם נלספו יחד שמה, הך תקנה דמוכר (נזמן קהמ"ל והש"ם) לכחונ אנו על ידי ככרי נש"ג תמוס ישגו ארץ ישראל שפי' נחזו אז כנ"ל ולדידן נזמנינו שאין לנו אפר פרה ואסור להקריב עם ע"כ אינו אפי' בכלל מצות דרננן לחשנו כנ"ל

הדגה לכאורה יפלא על מה שכתבנו לעיל לענין סוריה דהיינו ארם נונה דהרי לעינינו מפורש נטווע"ע יוד"ע (ס' של"א סעי' א') גם נזמנין ארם הקויה זה שדה חייב בתרומות ימעשרות ומדננן גם צוואה הזו וכו"כ בשו"ת מני"ג (ה"ג ס' ה' ק"ו) אולי (כפי ששמענו וייעונו) לא ששמענו מעו"ל שישגו מפרשי ס נסוריה תו"מ וכבר תמהו על זה מרמגי קמחי ז"ל נש"ת נית דינו של שלמה (מא"ח סוף ס' ז') נששנות הר"ם גלאנטי (כד התהר"ם גלאנטי ז"ל), מדוע לא נהג להפריש מהנפנים נסוריה תו"מ עיין גם ונתש"ל הרב המחבר נית דינו של שלמה שם (ס' נ') העלה דלון סהרים שם מעולם נתי"מ נסוריה כנ"ל גם נזמן

שאלות ותשובות חיק ח' סימן י"ב מנחת אלעזר

הרננים הראשונים לא הקפידו ורק כ' שאיזה חכמים האת מחמירים נמיו זה ועיין בנשואות הרד"ב ("ח"ב סי' תרכ"ט) שכ' נפוריא אם אין מפרשין תרומות מעשרות לא חייבן לחמו זהו עכ"ל והגם כי בשו"ת נבחר מכסף (חיו"ד סי' כ"ג) למהר"י פייטו ז"ל נוטה קצת להחמיר בענין הגפנים נפוריא עין שם מכל מקום עמתי רבה געני למה כ' רבינו הרד"ב ז"ל שאין מוחינן נהם נפוריא אם אין מפרשין תרומות ומע"ש ואם הוא ליסור דרבנן ממש למה לא מחו נהם כלל על זה חכמי הדורות א"ו נרא' כדנרינו לעי' דה"ר רק תקנה זמנן חכו"ל כדי שהיו מוכני' להקריב ק"פ כנפושא גדולה גם נזמן שאין בית כנ"ל עברא שנטל הישנן כמעט לגמרי גם מהמרכז ירושלים עיה"ק כנ"ל ע"כ די נמה שהחוקו חו"מ דרבנן נבאה"ק ולא נפוריא ע"כ ספיר מהנן ישראל שה' עוד מהקדס נפוריא והנא להם אם אינן נניאליס וכי' ועל כן לא מחו ביום כמו שכתוב הרד"ב כנ"ל ומיושב ז"ל ח"ה הכל.

ולכאור יש לומר דהוי תקנה וגדר שגריד מנין אחר כמותו להחירו, י"ל עפי"ה החוס' בניג"ל (דף ה' ע"ג) ד"ה מכדי וכו' והיאכ' שיהי' רק האיסור חמוס שניה ובכנסתלקה שכניה מע"ש אישתי ממילא ולא צריך מנין אחר להחירו מכל מקום האיסור מנין אחר להחירו גם כן דרבנן עין שם נגמ' וסוגיא וה"נ כיון דהי' התקנה לענ"ד רק שהי' קרוניס לירושלים להרנות המון להקריב ק"פ נמוענזו כשישיגו מיד שריו כנ"ל וכפשתנאל הישנן ממילא מעיה"ק זה כמה מלאת שנים אחרי החורבנן עד שנזמן הרמב"ן לא הי' עשרה יהודים נירושלים עיה"ק נעמנה כנ"ל ממכתנו לרבינן מנין אחר להחירו

א"ך יש לומר דמהסתם הי' כבר מנין אחר נזמן האמוראים או אח"כ שהחירוהו כיון שלא שמענו גם תמיות קדם שיהאגן איסור לא שפיי' ישראל ח"ו ונעט ח"ו קים להו דהי' מנין אחר שהחירוהו ע"כ מרן זכ"ל ונש"ע קצתו להלכה כיון שלא נודע לו נעט שחזרו ונמנו והחירו חו"מ נפוריא אלנ רבינו הרד"ב כתב דלין מוחינן מי שאינו מפרש ונע"כ מטעם שכתבנו נעה"י

ומ"ש לעיל נהם החוספתא דפרה שגראה שהי' להם אפר פרה שזנ נראה לומר די' לפלפל על זה כיון דלחרו שם ר"ש אחר דלפרן ירדה עמה' לננל אחרו לו והאל נעמתי נארן העמים א"ל לא נזן עומאה נארן העמים אלל לאחר שעלו לו ונזמן נעמתי למה שיש ונפרט אחרי חורבנן בית שני נעה"ר נגלגלותו ונחן התנאים והאמוראים אם הי' לוקמים עמהם אפר פרה לחון לארן הי' נעמא נארין ארן העמים אלל שזמון התנאים ואמוראים שהיו נארן ישראל אחרי חורבנן ושם מ"כ י"ל שלשה הי' אפר פרה עוד כפי מה שהנחתי לעיל ונכוני' נעה"י דנרינו הנ"ל שהי' לרבינן אלן לרוב יהודים נארן ישראל מתקתא דרבנן מטעם הקרנת הקרבן אם שיוכלו כנ"ל

ודגה הראויה עתה נשו"ת האלף לך שלמה מהגאון מהרש"ק ז"ל ("ח"ב שו"ת מהש"ט סי' קי"ט) שהעלה כדי הרמב"ם דלין מזה עתה נשיבת ארן ישראל והניח ראי' מהרננים הגדוקים וחסידיו אשר יש ניסד לעלות ולעפי"כ לא עלו לארן ישראל מניח' ולדומת' את הה"ק מהר"י מריזין ז"ל ותמתי מדוע הניח רק את הה"ק הנ"ל שנתחווה תננהו לנחור לו לנסוע לאחיה מלכות ומדינה שיראה כי ארן אסירי המלך אסורים שם כנודע מסידתם נגדו כמקובל בידינו מפי א"ריותינו הקדושים ז"ע (ואשר זקמ' הק' מהר"י שמעלקא ז"ל מחסותו הי' מראשי השתדלני' נמחון ונעמתי' שהוליאזו מחסרם והעניניהו ליוצל בעטריד) ומזמן ממילא כי לא הי' יכול לנחור לו לנסוע לאחיה מלכות ומדינה שיראה כי ארן הי' אז עוקייאל מלכות א"י מפני הפוליטיק' יראה מלכות רוסיא והי' מסוכן שלא ימסרהו ויסנריוהו נחור' ליד אזוי הרשעים נרוסיא האדירה לאשר הי' אלנל ככלל ענושים מתורדי'

הרננים הראשונים לא הקפידו ורק כ' שאיזה חכמים האת מחמירים נמיו זה ועיין בנשואות הרד"ב ("ח"ב סי' תרכ"ט) שכ' נפוריא אם אין מפרשין תרומות מעשרות לא חייבן לחמו זהו עכ"ל והגם כי בשו"ת נבחר מכסף (חיו"ד סי' כ"ג) למהר"י פייטו ז"ל נוטה קצת להחמיר בענין הגפנים נפוריא עין שם מכל מקום עמתי רבה געני למה כ' רבינו הרד"ב ז"ל שאין מוחינן נהם נפוריא אם אין מפרשין תרומות ומע"ש ואם הוא ליסור דרבנן ממש למה לא מחו נהם כלל על זה חכמי הדורות א"ו נרא' כדנרינו לעי' דה"ר רק תקנה זמנן חכו"ל כדי שהיו מוכני' להקריב ק"פ כנפושא גדולה גם נזמן שאין בית כנ"ל עברא שנטל הישנן כמעט לגמרי גם מהמרכז ירושלים עיה"ק כנ"ל ע"כ די נמה שהחוקו חו"מ דרבנן נבאה"ק ולא נפוריא ע"כ ספיר מהנן ישראל שהי' עוד מהקדס נפוריא והנא להם אם אינן נניאליס וכי' ועל כן לא מחו ביום כמו שכתוב הרד"ב כנ"ל ומיושב ז"ל ח"ה הכל.

ולכאור יש לומר דהוי תקנה וגדר שגריד מנין אחר כמותו להחירו, י"ל עפי"ה החוס' בניג"ל (דף ה' ע"ג) ד"ה מכדי וכו' והיאכ' שיהי' רק האיסור חמוס שניה ובכנסתלקה שכניה מע"ש אישתי ממילא ולא צריך מנין אחר להחירו מכל מקום האיסור מנין אחר להחירו גם כן דרבנן עין שם נגמ' וסוגיא וה"נ כיון דהי' התקנה לענ"ד רק שהי' קרוניס לירושלים להרנות המון להקריב ק"פ נמוענזו כשישיגו מיד שריו כנ"ל וכפשתנאל הישנן ממילא מעיה"ק זה כמה מלאת שנים אחרי החורבנן עד שנזמן הרמב"ן לא הי' עשרה יהודים נירושלים עיה"ק נעמנה כנ"ל ממכתנו לרבינן מנין אחר להחירו

א"ך יש לומר דמהסתם הי' כבר מנין אחר נזמן האמוראים או אח"כ שהחירוהו כיון שלא שמענו גם תמיות קדם שיהאגן איסור לא שפיי' ישראל ח"ו ונעט ח"ו קים להו דהי' מנין אחר שהחירוהו ע"כ מרן זכ"ל ונש"ע קצתו להלכה כיון שלא נודע לו נעט שחזרו ונמנו והחירו חו"מ נפוריא אלנ רבינו הרד"ב כתב דלין מוחינן מי שאינו מפרש ונע"כ מטעם שכתבנו נעה"י

ומע"ס סנרתם שחשנו וידעו שנעט ונודחי' החירו דך תקנה נפוריא כי הנה מנינו שהתנאים שו' נזמן חורבנן בית המקדש ונראש' ריב"ז התקינו תקנות כגון יום הק' כולו אסור מט"ט מהרה יבנה בית"ה"ק וכו' והאלו הם נחמויין ולהחיות נפשו הנדבכה לכות על היום ומחר לננין בית"ה"ק בית השלישי וכן רע"ה שהי' חושב את נר כוכבא למלך המשק, ואמרין (נירושלמי תענית פק' ד' הל' ד') כשאמר רע"ה על נר כוכבא דן מלכא מישאח"ל ר' נרי תורתא קרינא ועלו ענבים נלחייך שעדיין צן דול לא ינא ונפר' נזמן רענ"י שהי' זמן הרבה אחרי חורבנן ומנינו כמה פעמים נזאה"ק שזוה"ו ונלמחא איחמשיך א"כ להם גילו כבר מן השמים שהנלות האחרון המר הלו יתמשך זמן ומניס הרנ' מלאת שני' ואם כן מה להם ליבן ולתכות עוד נירושלים ונפרט כי נגרשו מירושלים עד כמעט לגמרי א"ל אם כן נעט מתמחא נעטלוהו לך תקנה עוד נזמן התנאים והאמור' זהו השערה קרונה לענ"ד כי על כן לא מוחו אח"כ נמה שלא נהגו נחמויות ומעשרות נפוריא כנ"ל ולא תיקוי' להם כן מדוע לא נעלה גם דך תקנה דריב"ז שפקה הרמב"ם וש"ע דיום הק' כולו אסור זהו לק"מ דלין מוחינן נגזירות ותקנות זו לו כנודע.

ודן הראויה להחיר הגזול מרא' וכולל נלמחא דייק תריס הגאון ח' יערי' פיה (נרלין) ז"ל נמשנה הגזולים דפוס וילנא (יש סדר למה) על חלה פ"ד משנה י"א את כתב נענין לו וכתובין עליו אונו אפילו נבנת ח"ל והוי יודע דהרי"ף נניטין ונננא קתא לא הזכיר מזה כלום גם הרא"ש נניטין לא הניח מזה אלנ נננא קתא נסוף מרעו"ז ז"ל הרא"ש

ה"א ז"ה מזה שאין נדיעו לקיים אותה וכו' וכן ככל המלחמות ומזה כאלה לא ינאל למנין בלא פנים ואסור לנו לעשות שום מלחמה וכינוש אם לא עפי' הנגיל ומזה החלוי' נבואה לא ינאל למנין וכו' ואדרב' אנו מושבעין שלא מיררו נשכיות אלא כקבל נבואה עד נאל ינאל משיח נדקנו זה לא יהי' נדרך הטבע אלא נכמה אמות ומופתים חשובים ונפלאים וכו' עכ"ל זהו מתחיל עם הרבה מנדיעו לעיל דל"ש לומר כדברי הרב אבני סר ז"ל שיהי' מזה לעמוד עזרת אדמה בלא ש ישראל וקדושה שיעשה פירות ח"ו אין מקיים המלוה והלא זה אין נדיעו להכריח ח"ו את המנהיג וצדק ית"ש וכן כיואל מ"ש עם דברים מתמיהים (נמכתה"ג)

וגם י"ל כי ניימנו אלו שעשאוהו המתחדשים לנקיים העולים ומתפריים חוק לעבודתם (כלומר כפירתם) נכה"ג י"ל גם רבותיו הרמזין ז"ל ועמית' יהוה אין להשתדל ממנו כזו (ושל"ת עדיף) וכמו שאל"ל נמצאה אפי"י שהיתה תביעה עלי נתיי האבות שואה עתה לי מפני שעשאוהו חוק לעבודתם

וכן רחמי עתה גם' דברי יתחקל לדרומו"ר הקדוש משיאנוע ז"ל ממכתבים בפרק הספר (שנדפס עתה) עיי"ש מ"ש נגד נעלי הטובה ניימנו לייבס שמה קאלאכרעם וכיואל, כי המה ממרידי אה"ק והעיקר לחוק יבוא א"י לשלוח הרבה מרצונה"י ז"ע כדרך אנותיו ז"ע

ועיי גם' דברי סופרים להנה"מ ז"ל דרוק הכהן ז"ל מלובלין (אות יו"ד) שהעלה דהעיקר כהמגילת אסתר נספר המלות להרמז"ם ומלות שיבת א"י רק בזמן שביט"ק קיים

הדרך להג"ל כפי שגארנו לעיל אשר נקיים מלות חלקינו ית"ש ונשוב קוממיות לארצינו נקינן גלויות כולנו נביאת גואלינו נבחרה ניימנו

סימן י"ג

כבוד יד"ג הה"ג וכו'

מ"ש ע"ד הנ"ח (יו"ד סי' הפ"ח) להאמר הנשים שלא לילך למרחק נתיי וכבר ראו עיניך מ"ש נדרת"ש זה (ס"ק ט') גם והנה לא נצמתי להכריע זה מעיקר הדין ונודתי ה' ראוי לחוק ולהחמיר גם למנהג שניצל דברי הנ"ח ז"ע שיה' עמודא דנהרא עמוד אש עיר וקדיש מרחיק עד ארעא, אולם תומרה זו לא נלמדה רק נדרות הראשונים שהיו נריאים והלכו לרחוק רק לתענוג לא כן עתה נבחר"ר אשר בית ישראל נפרט הנשים המה רובם חלואים ונפרט אותן אשר לא זכו עדיין לנשים ויולוס הרופאים לרחוק נתיי מלת וכיואל משך זמנים ידועים, ונכה"ג ל"ש ולא היה מנהג לאסור כלל זהו יעכנס מלהתרפאות ומלת, תם נהגטרף מ"ש נסי' קצ"ו (סעי' י"ג ועיי"ש נבאה"ג שנהגו שלא לרחוק ג' ימים אחרי התגולה כדי שלא תושחת הארע מאלא שגם אחרי היות ומשמים ג"כ לא יוכלו לרחוק ומה יהי' התכלית כיון שגריבין להתרפאות וללכת נעה", ועיין נדרכי תשובה (סי' קצ"ו) עם ס"ק ה"ג)

ודגה אם כה תעשה להתחיר נבטיהם ניימי לבינה ונתיים שלאחר התש"ש כיון שאין יכולה לעזר את צנלה ולצטלו מחשמים תם בינה ח"ו לדי הרבהיום וענינות הרופאים יאור לעשות כזה לזמן מרובה, וכאשר לא תעשה הרפואה ולא תרחק ככ"ל אין לך ציטול פ"ר גדול מה

ע"כ נתיי אנו מיקרא דדינא דאיסור השחתת זרע הנה נב"ם ינמות (דף ע"ו ע"א) לענין ספק כרות שפכה מחוצקת, לא אבי פוקרי וכו' ומיקרי עיי"ש, ותמה למד נבז"ת שאלית יענ"ך (ת"א סי' מ"ג) דאיסור השחתת זרע המור

נמלכות ורובה לייסד מלכות ישראל עד שהשיג מנחה על ידי זכות האזרח' נעשרהארץ מלכות עטרידך, ואדרבה הי' לו (לה"ה מהר"ק) להגיד משאר הגאונים הנדיקו' וחסידים רובם ככולם שלא נסעו לזה"ק אם כי הי' חפשים ויושנים שבעלה דלא יוכלו לנסוע נבז"ת מפריע ואם היו סבורים שיש מנחה שיצת ארץ ישראל יש מהם שגם על מזה קלה דרנן היו מוסרים נפסם כדעת מכ"ש על מלות עשה דא"ו והיו עולים נחמ"כ דס"ל כס'

ודן מי לנו גדול מרבינו הגאון זקניו הפני יהושע ז"ל (נכתובו' נספוח) דף ק"א נד"ה שם אמר ר"א כל הדר בארץ ישראל וכו' שמי שדר עם מפני שנה פירות ארץ ישראל שיואל לנודך נעניתו ה"ז אנו מכפר עליו וכו' עיין עם שהעלה דלא עדיף מזה"כ נבז"ת אנו מכפר ר' לנשים ומחלמיים נכפרתו מכ"ש מי שאינו חפץ נשינת אה"ק מלמדה וקדושתה רק לענות נופו ככ"ל נודלי אנו מכפר עליו ישנחה

וחי"ש שם נפני יהושע אמר ר"א כל הדר בארץ ישראל שריו נלא ענו וכו' נראה דהיינו דווקא נתיי שדר זה לשם מנחה שיצת ארץ ישראל שהיא מקום קדושה וכדי שתנן עליו זכות ארץ ישראל שלא ינאל לדיי חטא ואלו אף אם לפעמים חטא על לידו או חטאו עון שהא חזיר על ידי שתקף עליו יארו מ"מ ומסתמח גורם לו זכות שיצת ארץ ישראל שלא לן ועבירה נידו דלאחר שחטא ומאל עלמו עמוד נמקום קדוש ודלי תהיה על הראשונות ובז רופא לו מה שאין כן מי שדר פס דרך מקרה או מפני שהא מקום מולדתו או מפני שנה שריתיה וכיואל וכו' ומכך שכן נתיי שנתעב זה ומחלל נקדושת הארץ לילך אחר יארו הרע לא דינרה תורה נתיים אדרבה עליו נלמד ומצווה ומתמחו את ארצי ומתלתי שמתם לתועב' ומפני כך מנינו כשנגדו עונות אנותיו ונלבו מחלתינו ושם מקום מקדשיו ואיה הנשמת העם היושב נה נכאל עון אפי"כ כדפרישתי ונלא"ה מתי מסתגרלה דהכי הוא שאף אם נלמד ארץ ישראל מכפר כפיה נמורה ואפי"ה מי שאומר אטמא הכפורים שוכרם כפיה הר"י דע"כ הא דלחמירן ויה"כ מכפר אין ויה"כ מכפר הר"י דע"כ הא דלחמירן שהיושב בארץ ישראל שריו נלא עון היינו דאף שעשה אחיה עון מגלי שם על נל קדושת הארץ נשעת יארו נכה"ג זכות ארץ ישראל גורם שיחמר לעשיית עון ככ"ל עכ"ל

ועיי עוד נבדרי קדשו נפני יהושע פסחים (ח' ע"ג) אהא מנפני מה אין פירות נגוסר נירובלים שכ' נפירוש דהעולה כדי להנות מטונה ולאכול מפרותיה היו כעלי' שלא לשמה ואינו מונעת שינאל מן התק עיי"ה]

ומזה מוסר גדול נגד העולים עתה לפאלעסטינע אשר לא נבז"ת שאינם מתכוים רק לנודך פרינקתם כפי נדריהם ואינם מחלמיים אדרנה פונמים נלמות ניהת משיח (ונכל יום אח"כ לו עינ') וכדוע אשר ארם לפעווי עמוך נכל כל א' מחנירי המתפריים (כלומר מחרינים) האלו (כל שום ומיכאל דלית להו) נודלי עליהם נלמד ומנולו ומתמחו את ארצי כמ"ש נפני"ש עם

וגם עיין מ"ש הגאון נבז"ת ניה שלמה (יו"ד ח"ג סי' י"ד) שהעלה נארכוה דייצנת ארץ ישראל אינה דוהה מלות כיבוד אור"א תם עיין נבז"ת מים רנים הספרי (תו"ד סי' ת"ח)

ועיי נבאור החיים על המלות (לח"ו הקדוש ז"ע) נתיי נרשא את ארץ ישראל ח"ל נענין שיצת ארץ ישראל שלא ינאל למנין שום מזה אלא מה שיש כן ניר לנושי לקיים אכל מזה שגריד עור חלקי ונבואה לא ינאל למנין ולא מנינו מלמדה שיהי' אדם נביא נעל רות הקדוש וכו' ואיך יאה לנו